

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Hvem er den falske Prophet? Hvem forvirrer Folket? Svar til Recensenten i Litt. Tid. No. 12 og 13

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 31. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1814_229-txt-shoot-idm1007/facsimile.pdf (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

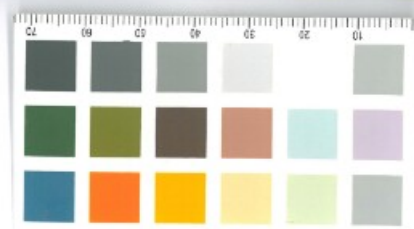
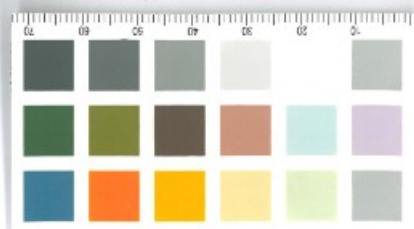
Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

aandelig Gave, mod hvilken de andre kunne betragtes med yndring; fornem Haan, saa kan Man ligesaa roligt give den det nanseeligste Navn, som Haven kaldte sig *servus servorum* i samme Tidsalder, da han traadte paa Keiserens Rakke. Gøler Man endnu Trang til at rose sig tydeligere, saa vælge Man en Mand, hvis herlige Mand skaaer i bellige Munde hos hele Folket, hos de Indsigtsfulde, fordi de kiende ham; hos de andre, fordi det er blevet dem sagt, at han var fortræffelig. Man tale dristigt, som om denne Mand's egentlige Lønfemaade var kommen i Foragt, fordi Man nu troede sig ophøiet derover, og dertil soie Man, at Man føler sig hans Grænde i Tro og Lunge m a l, kort, Man tale om ham og sig, som Grundtvig om Eyge Røsthe i Fortalen til sin Verdenskrønike.

Jeg har ordret affredet denne hele Tale, for at give de Læsere, der ei kiende Recensionen, en levende Forestilling af Recs. dybe Indsigt i Urettens Hemmelighed og seldre Evne til at aabenbare den, men forsaavidt den skal findes i mit Hjerte, maa jeg giøre Indsigelser, som Læsere med Sandhedskjærlighed neppe vil foragte. Rec. siger at jeg stittig har nedrevet Andres Genie, men min Krønike viser at jeg har ophvielt hvert Genie, og Rec. har netop før bemærket, at jeg ogsaa rosde Iaf seld Mand, rigtig nok ogsaa for at ophøie mig selv, men paa en anden Maade, som deres Overmand jeg rosde og dog

oversaae. Det er da uheldigt, at det første Træk der dog er Grundvolden for den hele Bygning, skulde være saa aabenbar falsk, at Ingen som læste min Krønike, noget Hieblik kan fristes til at tro jeg har nedfat Andres Genie. Dog jeg har dog kundgjort Ringeagt for mange Mand, hvem Gud forlente store Gaver, og som Rec. videre siger, gjort dem mistænkte for at have forsmaaet den største af alle Gaver? Ja, det har jeg gjort, Sligt har jeg sagt, for at indbesfatte alt i saa Ord, om Mand som Voltaire, Holberg, Wieland og Goethe. Det er sandt, at ligesom Paven troadte paa Keiserens Rakke og kaldte sig *servus servorum*, saaledes have mange Sværmere under Tidens Lob haanet og spottet ei alene hvidbegabede og lærde Mand, men ogsaa lærdom og store Sindets Gaver, haanet endog stundom, som Carlstad, hvad de selv havde, for at hode sig over alle af en aandelig Gave de i deres Enfoldighed besad. Disse Ting ere aabenbare, og derfor kan Recs. Tale forvirre de Ilkyndige, men det er ogsaa sandt, at jeg saugt fra at blande mig med disse Sværmere har dømt dem ligesaa haardt og stundom langt haardere end nogen Anden, det er vist, at jeg har givet Lærdom og hver Sindets Gave sin Hæder og luttlastet Gjerningene, naar de i Hovmod og Vanetro misbrugte disse Ting. Det er endelig vist, at jeg ei har talt om den aandelige Gave disse Mand forsmaaede, saaledes som alle Sværmere fra Cerinth til Hauge, som om en umiddelbar

Guds Oplysning, der kunde opløste Fiermanden
 over sine Brødre, men at jeg, som Luther, og
 alle ødru Lærere i Kirken, kun har talt om den
 ensfoldige Tro paa Guds skevne Ord, som netop
 gjør alle lige for Gud fra den største Vise til den
 banklunlige Bøtler, om denne Tro, som giver
 sig tilkiende i dyb Verbodighed for Guds Ord og
 en retfærdig Mandel. At jeg ikke kunde skalægge
 mig selv denne Gave, fordi den forsmædes af
 mange store Mander, fordi den er mere værd
 end alt Andet, det er jo dog aabenbart, men
 det er ligesaa aabenbart, at denne Gave ei
 glimrer i Verdens Mine, det er vist, at Man
 isledenfor at ophøje denne min ensfoldige Tro,
 har spottet mig for den, og det er da aldeles
 umuligt, at jeg ved at tillægge mig den kunde
 tænke paa, at vinde Ere og Roes; selv Mand,
 som havde Tro paa Christus, forargedes over
 min gammeldags Maade, at tro Bibelen lige
 paa Ordet og hverken tillade min egen eller An-
 dres Fornuft eller indboortes Oplysning, at ud-
 drage en Mening, der ei tydelig laae i Ordene.
 Dette Træk, som netop har hindret mange reli-
 giøse Mennesker, selv dem jeg helst vilde enes
 med, fra at bifalde min Tale, som netop mere
 end noget Andet har hindret dens Indgang, det
 forventes her til en Smedighed, hvormed jeg har
 hyklet, blanded, og vundet mig Roes og Partie.
 Hvad vil da Rec. sige om den hellige Povel, naar
 han udbryder (1 Cor. 1.) Hvor er en vis, hvor er

E

en Skrifklog, hvor er denne Verdens
 Mandtager? Haver ikke Gud gjort denne
 Verdens Visdom til Daarlighed? thi efterdi
 Verden formedels Visdom ikke kiendte Gud i
 Guds Visdom, da behagede det Gud, forme-
 delst den daarlige Prædiken, at gjøre dem salige,
 som tro, thi baade Jøderne elste Tegn og Bræ-
 kerne elste Viisdom, men vi prædike den kors-
 fæstede Christum, som er Jøderne en For-
 argelse og Brækerne en Daarlighed. I see, Brø-
 dre! i eders Kald ikke mange Vise efter Løbet,
 men de daarlige Ting for Verden haver Gud
 udvalgt, at Han vilde bestemme de Vise, paa
 det intet Kiød skal rose sig for Ham; men af
 Ham ere I i Christo Jesu, hvitlen er blevet os
 af Gud Visdom og Retfærdighed og Helligheds-
 relse og Forsløsning, at ligesom skrevet er, hvor
 sig roser, der rose sig i Herren! Mon Apostelen
 og her under Rompheds Mæske vilde høvmodig
 ophøje sig over de store Mander, som han gjør
 mistanke for at have forsmædet den største Gave,
 eller har jeg i den christne Menighed kundgjort
 Ringeast for noaen Mand, hvor Adhærd ikke
 viste, at han forsmædede eller bespottede det
 Korsets Ord, som er Verden en Forar-
 gelse og Daarlighed.

Men har jeg dog ikke roset mig selv ved at
 rose Lyge Røste, og kalde mig hans Frænde i
 Tro og Tungemaal? At det ikke var min Hen-
 sigt det ved jeg, om det seer saaledes ud maa
 sandhedsfiarlige Mand bedømme, men at min

